

Zakres wymagań z Języka Niemieckiego dla uczniów szkół podstawowych w roku szkolnym 2025/2026

Rodzajnik

- Użycie rodzajnika nieokreślonego, np. Das ist ein Buch.
- Użycie rodzajnika określonego, np. Das Buch ist teuer.
- Użycie rzeczownika bez rodzajnika, np. Ich habe Durst. Sie kommt aus Deutschland.

Rzeczownik

- Odmiana rzeczownika w liczbie pojedynczej i mnogiej, np. der Freund – des Freundes – dem Freund – den Freund; die Freunde – der Freunde – den Freunden – die Freunde
- Tworzenie liczby mnogiej, np. die Tage, die Väter, die Menschen, die Bilder, die Autos
- Rzeczowniki złożone, np. das Klassenzimmer, das Warmwasser
- Rzeczowniki określające zawód i wykonawcę czynności, np. die Lehrerin, der Fahrer
- Rzeczowniki tworzone od bezokoliczników, np. das Essen, das Radfahren
- Odmiana imion własnych, np. Peters Hund, Claudias Buch

Zaimek

- Zaimki osobowe, np. ich, mir, mich
- Zaimek nieosobowy es, man
- Zaimek zwrotny sich
- Zaimki dzierżawcze, np. mein, sein, unser, Ihr

Przymiotnik

- Przymiotnik jako orzecznik, np. Das Fahrrad ist modern.
- Regularne i nieregularne stopniowanie przymiotnika, np. klein – kleiner – am kleinsten, der/die/das kleinste, gut – besser – am besten, der/die/das beste

- Przymiotniki utworzone od nazw miast, krajów i części świata, np. Berliner Bahnhof, deutsch, amerikanisch

Liczebnik

- Liczebniki główne, np. zehn, einhundert
- Liczebniki porządkowe, np. der/die/das zehnte, der/die/das einhundertste
- Liczebniki mnożne i nieokreślone, np. zweimal, viel

Przysłówek

- Regularne i nieregularne stopniowanie przysłówków, np. gern – lieber – am liebsten
- Przysłówki czasu i miejsca, np. heute, dort, hier, oben, unten

Partykuła

- np. sehr, besonders, viel, erst, sogar, immer, etwa, eben, ziemlich, aber, doch, denn, ja Der Arzt ist sehr nett. Sie mag Erdkunde besonders gern. Mein Vater spielt ziemlich gut Gitarre. Du bist aber ein guter Fahrer!

Przyimek

- Przyimki z celownikiem, np. bei, mit, seit (bei meiner Oma, mit dem Bus, seit letztem Jahr)
- Przyimki z biernikiem, np. für, ohne (für dich, ohne meine Eltern)
- Przyimki z celownikiem lub biernikiem, np. an, auf (Ich hänge das Bild an die Wand. Die Lampe steht auf dem Tisch.)

Czasownik

- Formy czasowe: Präsens, Futur I, Präteritum, Perfekt, np. Ich gehe in die Schule. Ich werde in die Schule gehen. Ich ging in die Schule. Ich bin in die Schule gegangen.
- Czasowniki posiłkowe sein, haben, werden
- Czasowniki nieregularne ze zmianą samogłoski, np. helfen, lesen, schlafen
- Czasowniki rozdzielnie i nierozdzielnie złożone, np. abfahren, bestellen
- Czasowniki zwrotne, np. sich waschen, sich freuen

- Czasowniki modalne w czasie Präsens i Präteritum: können, müssen, wollen, dürfen, sollen, mögen
- Tryb rozkazujący, np. Gib mir das Buch!, Setzen Sie sich!, Macht die Tür zu!

Składnia

- Zdania pojedyncze:
  - oznajmujące, np. Wir machen Hausaufgaben.
  - pytające, np. Macht ihr Hausaufgaben? Was macht ihr?
  - rozkazujące, np. Macht Hausaufgaben!
- Szyk wyrazów:
  - prosty, np. Peter geht am Sonntag schwimmen.
  - przestawny, np. Am Sonntag geht Peter schwimmen.
  - szyk zdania podrzędnie złożonego, np. Ich denke, dass unser Lehrer sehr nett ist.
- Zdania złożone współrzędnie ze spójnikami, np. aber, denn, oder, und, sondern, deshalb, deswegen, sonst, also, trotzdem, dann, Wir bleiben zu Hause, denn das Wetter ist heute schlecht.
- Zdania złożone podrzędnie:
  - zdania podmiotowe, np. Es gefällt mir nicht, dass du so wenig lernst.
  - zdania dopełnieniowe, np. Er sagt, dass er keine Zeit hat. Ich weiß nicht, wo er wohnt. Ich muss meine Mutter fragen, ob ich ins Gebirge mitfahren darf.
  - zdania okolicznikowe przyczyny, np. Sie kommt später, weil sie erst ihre Hausaufgaben machen muss.
- Przeczenia nein, nicht, kein i ich miejsce w zdaniu, np. Er hat kein Geld. Geht ihr heute nicht zum Englischkurs? Nein, wir gehen nicht zum Kurs.

Wiedza i umiejętności wykraczające poza podstawę programową dla szkoły podstawowej:

- Rzeczowniki zdrobniałe: -chen, -lein, np. das Häuschen, das Büchlein.
- Rzeczowniki tworzone od nazw miast, krajów i części świata, np. die Warschauerin, der Deutsche, der Europäer
- Przeczenia doch i jego miejsce w zdaniu.

- Wiedza o krajach niemieckiego obszaru językowego.
- Podstawowe wiadomości o krajach niemieckojęzycznych: Niemczech, Austrii, Szwajcarii i Liechtensteinie: położenie, krainy geograficzne, podział administracyjny, zabytki i osobliwości, największe miasta, rzeki, góry, jeziora, zwyczaje świąteczne.
- Znajomość środków językowych na poziomie A1+/ A2.
- zasowników, np. sprechen über, helfen bei.

Składnia

- Zdania złożone podrzędnie:
  - zdania warunkowe rzeczywiste, np. Wenn die Sonne scheint, gehen wir spazieren.
  - zdania pytające zależne, np. Sag mir bitte, wohin wir heute gehen.
  - zdania porównawcze, np. Der Film ist nicht so lustig, wie ich dachte. Das Buch ist besser, als ich dachte.
  - zdania okolicznikowe czasu, np. Als ich die Schule besuchte, lernte ich Spanisch. Wenn das Mittagessen fertig ist, rufe ich euch.
  - zdanie przydawkowe, np. Der Junge, der dort steht, ist sehr traurig.
  - zdania okolicznikowe celu, np. Sie fahren an die Ostsee, um dort zu baden. Ich gebe ihm das Buch, damit er es liest.
- Czas
- Czas przeszły Perfekt
- Czas przyszły Futur 1